

Izhaja razum nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri  
Račun pri poštnem št. 200 v Ljubljani št. 11.400  
Vsaka mesečna prejemna v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:  
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13  
Oglaš po tarifi  
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

## Naša pogajanja z Italijo

ITALIJA STAVLJA NOVE ZAHTEVE ZA OBNOVITEV PRIJATELJSKE POGODBE IN SE JI SP LOH NIČ NE MUDI.

BEOGRAD, 23. januar. Vprašanje naših odnošajev z Italijo, posebno usodo prijateljske pogodbe med obema državama, ki poteče definitivno 27. t. m. spremljajo ne samo tukajšnji diplomatski krogi, temveč sploh vsa javnost z velikim zanimanjem. V poučenih diplomatskih krogih se zatrjuje, da italijanska vlada v sedanjem trenutku nikakor ne namerava ustreči naši vladi, ki predlaga bodisi podaljšanje sklenjene pogodbe o prijateljstvu ali pa sklenitev nove prijateljske pogodbe na popolnoma novi podlagi, odgovarjajoči sedanjim mednarodnim odnošajem v Evropi. Pogajanja v tej smeri vodi naš poslanik v Rimu, dr. Milan Rakić, a dosedaj še niso dovela do rezultata.

Italijanska vlada stoji namreč na stališču, da sedanjí moment ni primeren za sklenitev prijateljske pogodbe, ker je ustvarila izprememba režima v Jugoslaviji popolnoma nov položaj ter Italija razvoju dogodkov v Jugoslaviji noče prejudicirati. Italijanska

vlada bi bila šele pozneje, na podlagi novega stanja pripravljena razpravljati o vprašanju, ali je sploh primerno in potrebno, da se sklene z Jugoslavijo prijateljska pogodba v kakršnikoli si bode obliki.

Po informacijah iz diplomatskih krogov stoji italijanska vlada na stališču, da se prijateljska pogodba med obema državama, ki poteče 27. t. m., sploh ne more podaljšati in da se more skleniti samo popolnoma nova pogodba o prijateljstvu, ki bi temeljila na čisto novih odnošajih in prilikah, ter bi bile upoštevane tako notranje razmere v Jugoslaviji in Italiji, kakor tudi mednarodni odnošaji v Evropi.

Predvsem zahteva Italija, da prizna naša država dosedanjó italijansko pozicijo v Albaniji.

Kako se bodo končala pogajanja, je zavito še v temo. Naši oficijozni krogi za enkrat še nočejo dati nobenih pjasnil o tem za našo državo najvažnejšem mednarodnem vprašanju.

rikira, toda vse v dostojnih mejah tistega umetniškega čustvovanja, ki že samo po sebi narekuje pravi ton. Od opere, kakor jo imamo mi, do kabareta je še prav majhen korak. Še je čas, da si umetnik ali igralec prihrani nečasten konec; naj nekoliko razmišlja, naj izprašuje svojo vest, da more še pravočasno pokazati hrbet gotovim tradicijskimi razmeram, ki so se razpasle na našem odru. Te besede bi bil najraje povedal prizadetim posbej in zasebno. Toda videl sem, da se one moje besede, ki sem jih napisal začetkom sezone, niso upoštevale, nasprotno: taki, ki so najmanj poklicani, so se na odru še norečevali iz mojih nasvetov in priporočil, ki so vedno skozinsko iskreni in izvirajo iz globoke ljubezni do stvari same. Dobro, pa naj imajo to veselje, a naj si zapomnijo da njih »umetniško« življenje bo zelo kratko, ako bodo odklanjali dobre besede izkušnih ljudi in ne bodo iskali izpopolnitve.

Potem pa še nekaj: Strmotno je za nas, če se mora slovenski igralec razodra pred slovenskim občinstvom posluževati nemških (in celo prav robatih) izrazov, zato da temu ali onemu dovrtiju pripomore do efekta. To čisto napačno pojmovanje »odrskih svoboščin« je nečastno, zlasti za igralce, ki imajo višji cilj pred seboj, a tudi vodstvo se ne more ponašati s takimi ljudmi. Slovensčina nudi prilike dovolj za dovrtije ali za efektne fraze, zlasti v dijalektih. Tam črpajte, ker gledališče je vedno le kulturna ustanova, in mora to svojstvo čuvati tudi pri operetah in se mora izogibati vsemu, kar utegne škodovati njegovemu ugledu, oziroma izobrazbi duha. V. M.

### Ustanovitev tehničnega ministrstva

BEOGRAD, 23. januarja. Danes je posetila ministrskega predsednika generala Živkovića deputacija Udruženja jugoslovanskih inženjerjev, ki mu je predložila podrobno izdelan predlog glede združitve vseh onih oddelkov ministrstev, ki se bavijo s tehničnimi deli, v skupno ministrstvo javnih del in prometa. To ministrstvo pa naj bi poleg prometnega ministrstva in javnih del obsegalo tudi tehnične oddelke vseh ostalih ministrstev in naj bi je vodil res samo najboljši strokovnjaki. Predlog je naletel na splošno odobravanje in bo najbrže tudi osvojen.

### Konec intervencij

BEOGRAD, 23. januarja. Ministrski predsednik general Živković je poslal vsem velikim županom naredbo, s katero prepoveduje vse intervencije pri vseh upravnih oblastih v državi, da se tako ne ovira delo uradnikov. Uradniki morajo izvrševati svoje posle strogo po zakonu.

### Likvidacija narodne skupščine

BEOGRAD, 23. januarja. Danes je bila sestavljena komisija, ki ima nalog, da izvede likvidacijo narodne skupščine. Komisija mora čimprej zaključiti svoje delo in predložiti Glavnim kontrolni v svrhu pregleda. Obenem pa mora staviti tudi predloge glede skupščinskega osebja in skupščinskih prostorov.

### Nemčija v podonavski komisiji

BUKAREŠT, 23. januarja. Med državami, ki so zastopane v evropski podonavski komisiji, se vrše že več dni pogajanja glede zahteve nemške vlade, da bi bila tudi Nemčija sprejeta v komisijo. Nemčija je imela že pred vojno svojega člana v tej komisiji, ki pa je bil po verzajski mirovni pogodbi odstavljen, tako da so sedaj v komisiji samo Anglija, Francija, Italija in Rumunija kot zastopnica Male antante. Kakor se zatrjuje, bo v kratkem sklicana konferenca zainteresiranih držav in je potreben za sprejem novega člana soglasen sklep. Anglija in Italija sta že pristali na nemško zahtevo. Slično zahtevo je predložila tudi Grška, ki pa bo odklonjena.

### „Neue Freie Presse“

DUNAJ, 23. januarja. V kratkem bo podpisana kupna pogodba med Ullsteinovim konzernom v Berlinu in dunajsko »Neue Freie Presse« glede prodaje lista. Pod novim lastništvom bo list glasilo pokreta za združitev Avstrije in Nemčije ter bo obenem pro pagiral ustanovitev demokratske stranke v Avstriji.

## Gledališče ali kabaret

NEKAJ STVARNIH IN RESNIH PRIPOMB POVODOM UPRIZORITVE OPERETE »NA CESARIČINO POVELJE« NA NAŠEM ODRU.

V nedeljo smo imeli v našem gledališču že tretjo operetno premijero, kar je vsekakor hvalevredno. »Na cesaričino povelje« je opereta čisto dunajske barve in dunajskega nešteto krat ohojenega in pohojenega žanta, ki pa ima vendar nekaj specifičnega na sebi, vsaj v kolikor se dejanje ne vrši v sedanjosti kakor pri nebroju drugih njenih sester, marveč je premaknjeno nazaj v dobo lasulj, ko je na Dunaju vladala cesarica. Vsebinska dejanja je zelo enostavna; ker pa združuje življenje na dvoru z življenjem uglednejših meščanov iz iste dobe, ima seveda tudi svoje zanimivosti. Glasba sama je rajši plehka in ne more v nobenem oziru tekmovali z velikimi sovrstnicami, ki so jim avtorji Lehár, Kalman, Fall itd., a si je vendar znala priboriti ugledno mesto z nekaterimi arijami, ki bodo vedno našle odziva v publiki. Komponist je Bruno Granichstaedten, ki ima v ostalem precej smisla za muziko lahkih zabav. Zabavo pa je v opereti sami prav dovolj (saj sta spisala tekst dva znana libretista: L. Jacobson in R. Bodanzky) in to zadostuje za vsako občinstvo, ki se zadovoljuje z vnanjim užikom.

Naša na premijeri precej številno navzoča publika je sprejela opereto z veseljem in se je tekom večera večkrat navduševala ob dobro uspelih prizorih. Pred vsem je ugajala cesarica (Udovičeva), ki je znala nastopati primerno svojemu dostojanstvu, a tudi in morda še lepše kot mamica. Srčkan prizor z otroki je moral na splošno željo ponoviti. Savinova je bila prav dobra Linči, ki bi le svoje žalost morala pokazati malo bolj prepričevalno. Harastović najde pri vsaki opereti priliko, da ekstemporira in po svoje skrbi za zabavo v občinstvu. Tako mu je prišla prav tudi uloga prisiljenega ženina Tonija. Morda pa je našel spodbudo v imenu samem? Dostojno odmerjen in podan tip je bil gardni oficir Konrad (Rakuša). Tudi Skrbnišek je bil predmet splošnega priznanja, k čemur je

gotovo mnogo pripomogla njegova izborna maska: le predstavljajte si trebušnega in nerodnega meščana Weiskappel v osebi Skrbniška! Ostale vloge so bile dobro zasedene, tako n. pr. dvorní svetnik Prandler (Rasberger), cesar (Kovič), kneginja Ludwigsberg (Starčeva), in dobro so se odrezali Tovornik kot komornik in Lj. Čepičeva kot Spanbergerica. Tako tudi manjše vloge in »zbor«.

Glasbene točke so šle gladko in brezhibno, celo v otroških scenah, za kar gre pohvala opreznemu vodstvu kapelnika L. Herzoga. Režija čisto dobra. Tudi oprema odra je bila okusna, posebno v 1. in 3. dejanju.

V celoti pa moram spet opozoriti igralce na nekaj važnega. Moram to storiti ker vidim, da se tudi resnejši in boljši igralci tako radi spozabljajo in da se ne zavedajo svojega poklica. Vsaka stvar ima namreč svoje meje. Ako ima iz odra izginiti vsako umetniško hotenje in se imajo šopiriti na njem neslanost, neokusnost, akrobatizem, kabaret itd., čemu imamo prosvetno ustanovo, ki jo imenujemo gledališče? Ekscentricizmi in vrtoglavlja se morajo izključiti enkrat za vedno. Slabi in vulgarni dovrtiji na odru so v najboljšem slučaju vredni pomilovanja. Kdor pa ne razpolaga z boljšimi sredstvi za zabavo občinstva, naj se ne sili v ospredje s svojim neznanjem in mistificira poslušalce s svojo »umetnostjo«, tako da jim jemlje vsako razsodnost. Saj je znano, da se ravna okus občinstva po okusu gledališnega osebja, in v tem oziru bo redko kdo mogel uspešneje vplivati nanj. Tudi opereta ni zato, da se vse slike podajo brez okvirjev. Kdor to misli, je v zmoti. Opereta, t. j. majhna, lahka opera, obravnava lahko umljiv sujet, prepolen z lepo dožo-duhovitih dijalogov, okrašen z različnimi glasbenimi pjesami in plesi, sujet, ki nudi priliko, da se ta pojav ali oseba ka-

### Silno neurje nad Atlantikom

NEWYORK, 23. januarja. Nad Atlantskim morjem divja silen vihar. Številni parniki, ki jih je zalotilo neurje na odprtem morju, kličejo neprestano na pomoč. Angleški parnik »Thesbridge« je prosil za nujno pomoč. Nahajal se je približno 400 milj od Cap Rasta. Ko pa so parniki prihiteli na označeno mesto, o ladjí že ni bilo nobenega sledu. Tudi italijanski parnik »Florida« kliče neprestano na pomoč. Ob obalah je napravilo razburkano morje velikansko škodo. Ogromne množine vode se zlivajo preko obrambnih zidov in so povzročile pravcate poplave. Več ribiških čolnov se je potopilo.

### Predor pod Rokavskim prelivom

PARIZ, 23. januarja. Francoski odbor za zgradnjo železniškega predora pod Rokavskim prelivom med Francijo in Anglijo je sprejel resolucijo, v kateri izraža svoje zadovoljstvo nad pisavo angleškega tiska, ki istotako pozdravlja izvedbo načrta. Resolucija naglašá, da bo zgradnja tega predora še tesnejše zblížala in utrdila iskrene odnošaje med obema državama.

### Velika nesreča v Chicagu

CHICAGO, 23. januarja. V jutranjih urah sta v eni najprometnejših ulic trčila neki potniški avtobus in voz električne cestne železnice. Avtobus je bil popolnoma razbit. Okoli 20 potnikov je bilo pri nesreči ubitih, mnogo ranjenih. Več ljudi je usmrtil električni tok.

# Nova odkritja o umoru pred osmimi leti?

KDO JE USTRELIL OZIROMA NAPE LJAL K UMORU POSESTNIKA ANTONA DONKA NA RITEŽU L. 1921?

Sv. Marijeta v Pesnici. 22. I.

V dolgi vrsti nepojasnjenih umorov iz naših sicer tako ljubkih Slovenskih goric je postal te dni zopet aktualen zločin, ki se je izvršil pred dolgimi osmimi leti in ki je ostal vso to dolgo dobo nedognan.

V noči na 19. majnika l. 1921. je bil ustreljen posestnik Anton Donko na Ritežu v občini Spodji Jakobski dol. Neznane mu je s šibrami iz lovske puške upihnil življenje, ko se je Donko spravil spat. Kakor običajno pri takih hudodelstvih tudi tu ni bilo mogoče najti nobenega neposrednega dokaza za krivdo tega ali onega zločinca. Ker pa je bilo obče znano dejstvo, da je živel pokojni Donko v večnem prepiru s svojo ženo Julijano, ki jo je poročil šele v pozni jeseni 1919. in ker je prišlo oblastvom na ušesa, da je žena Julijana Donko nekako celo izrecno nagovarjala nekega znanca, naj spravi njenega moža Antona s sveta — je bila tega umora osumljena Julijana Donko in njen sin Jakob. O življenju v rodbini Donka je postalo marsikaj jasnejše šele tekom kazenskih poizvedb proti imenovanima. Bivši tesar Anton Donko se je namreč priženil na posestvo svoje soproge in je bil ves čas silno ljubosumen na Julijano, ki ga je vzela na soseso. — Raziskujočim orožnikom je dejala Julijana takrat, da je slišala strel usodnega večera, ko se je odpravljala mož v svoji sobi spat, da pa je bila prepričana, da Anton sam streli s svojo puško, kar se je večkrat dogajalo. Šele drugi dan da je našla moža s pestreljenimi prsi mrtvega. Preiskava pa ni dala dovolj snovi za obtožbo obeh osumljencev, radi česar je bila že po dveh tednih ustavljena. Življenje je šlo svojo vsakdanjo pot naprej...

Preteklo poletje pa so prišle na dan neke stvari, za katere so doznala pred nekaj dnevi tudi kriminalna oblastva, ki so pričela primerne poizvedbe. Iz njih bi se namreč vendarle utegnilo dognati, kdo je direktni in kdo morda indirektni krivec pred osmimi leti izvršenega umora.

Pred nekako pol leta je namreč vinar Ivan Zel, brat Julijane Donko, iz neke sosednje vasi v Slovenskih goricah poslal svojega sina s pismom k svoji sestri Julijani na Ritež. Ker pa je sin ko videl, kako tajinstveno se je oče obnašal pri pisanju tega pisma in mu ni pustil vpogleda vanj, ga je razumljiva radovednost premagala in pripravila do tega, da je med potjo odprl pismo. Oče Ivan Zel je pisal svoji sestri, da je zbolel in jo prosi na posodo dvesto dinarjev; če jih nima sama, naj si jih izposodi, kajti sicer da bo vse povedal, nakar bo on sam »popolnoma zdrav«, ona pa gotovo »za zelo dolgo dobo«. — Sinko je nesel to pismo najprej svoji materi, ki je baje dejala: »Saj mu nisem rekla, naj ga ubije!« Kasneje pa je prišlo pismo v roke oblastva, ki domneva, da je hotel Ivan Zel izsiliti od sestre 200 Din pod pretjno, da izda sicer krivce umora. Poizvedbe so tudi dognale, da je Želova lovska puška po umoru neznanokam izgubljena in da so jo šele po dveh letih našli skrito na nekem sosedovem skednju.

Koliko je objektivne resnice na domnevali o krivdi pokojnikove žene Julijane Donko in njenega brata Ivana Zela, bo pokazala preiskava proti obema, ki sta bila te dni oddana v preiskovalni zapor.

## Mariborsko gledališče

### REPERTOAR:

Sreda, 23. januarja ob 20. uri »Učiteljica«, ab. B. Prvič.  
Četrtek, 24. januarja ob 20. uri »Divja raca«, ab. C Kuponi  
Petek, 25. januarja. Zaprto.  
Sobota, 26. januarja ob 20. uri »Na cesaričino povelje«, ab. B. Kuponi.  
Nedelja, 27. januarja ob 15. uri »Adieu Mimi«, Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Učiteljica«. Kuponi.  
»Učiteljica« na mariborskem odru. Danes 23. tm. se po daljšem času vpripori prvič v tej sezoni krasna Niccodemijeva drama »Učiteljica«, ki je dosegla pred leti na našem odru nenavadno lep uspeh.

### Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, 25. januarja, ob 8. zvečer bo predaval o bistvu hipnoze in sugestije — eden prvih naših psihologov univ. prof. dr. R. B u j a s iz Zagreba. Hipnoza, sugestija — skrivnostne sile, katerih bistvo se odkriva šele moderni vedl. Z mnogimi hipnotizerji je bil že osrečen naš Maribor in zelo interesantno bo gotovo slišati mnenje našega velikega psihologa o tem zagonetnem problemu. V pondeljek, 28. tm. »Rano staranje« in bistvo polmajenja. Predava dr. Pihlar, spec. za notranje bolezni v Mariboru.

### Udeležba naše države na mednarodni razstavi v Barceloni.

Ministrski svet je sklenil, da se naša država odzove vabilu španske vlade in da bo sodelovala na veliki mednarodni razstavi v Barceloni, ki se otvori 15. maja. V prostorih, ki jih bo imela naša država na razstavišču na razpolago, se namerava urediti velika reprezentativna dvorana, kjer bodo razstavljeni proizvodi umetnega obrta; ministrstvo namerava nadalje organizirati posebne sekcije za etnografijo, za sirovine, za industrijo, za trgovino, bankarstvo, za promet in za turizem. Poleg teh sekcij bo na razpolago še poseben prostor za slikarska dela in poseben za naše gospodarske kroge, ki so v republikah južne in centralne Amerike. Materijal za

razstavo je zbrati do konca meseca marca. Razstavljalci dobijo prostor na razstavišču brezplačno na razpolago. Vzorce je poslali na lastne stroške Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, transportne stroške od Zbornice na razstavo v Barcelono in nazaj pa nosi država sama. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo prosi vse interesente, ki se želijo udeležiti te razstave z vzorci svoje produkcije, s slikami podjetij, risbami, grafikoni i. dr. da ji blagovolijo to čimprej sporočiti.

## Mrhovinski škandal v Mariboru

Mariborski mestni magistrat nas naproša za objavo sledečega pojasnila: Kritizirani slučaj se je pripetil izven območja mestne občine mariborske, kjer mesto kot politična oblast I. stopnje nima nobene ingerence, posebno pa ne pri licencijah, pri katerih odločuje, če se meso uživa od vojaštva tudi v mestnem območju, le vojaški veterinar.

V mestu Mariboru samem pa se vrši strokovni pregled vse živine pred zakolom in po zakolu, kakor tudi vsega v mesto od zunaj uvoženega mesa, po predpisih in so torej opisani slučajji nemogoči.

Ker pa čitatelj dobiva utis, kakor da bi se v Mariboru torej tudi v območju mestne občine mariborske splošno prodajala in zavživala mrhovina, je potrebno, da se v pomirjenje prebivalstva konstatira, da to ne odgovarja resnici.

Znanost ne pozna imunizacije proti posledicam pri zavživanju mrhovine in je torej trditev, da je mariborsko prebivalstvo »že imunizirano«, neresnična in nemogoča.

Ako so konjederci mariborskega sreza pokopali v preteklem letu le 2 poginoli živali, še to ni dokaz, da bi bile ostale poginole živali sploh kje, posebno pa še v Mariboru, konzumirane.

Ako mesooglednik - lajik iz okolice Maribora v svojem neznanju napiše na ogledni list »užitno za Maribor«, še to ni noben dokaz, da je dotično poginulo živali bilo v Mariboru tudi konzumirano.

# Mariborski in dnevni drobiž

## Razpust SLS in SKS

Sineči je bil izročen v Ljubljani zastopnikom Slovenske ljudske stranke ter slovenske kmetijske stranke dekret policijske direkcije, s katerim se razpuščate in prepovedujete obe omenovani stranki v Sloveniji. Z razpustom je smatrati za razpuščen tudi vse okrožne, okrajne in krajevne organizacije obeh strank v obeh slovenskih oblastih. Dr. Anton Korosec je objavil povodom razpusta njegove stranke v današnjem »Slovencu« poziv vsem somišljenikom, v katerem jih prosi, naj sprejmejo to dejstvo mirno in lojalno na znanje, upoštevajoč višje državne interese. Obenem sporoča somišljenikom, da bo o pravem in primerem času predložil, kar bo z ozirom na nove razmere najboljša in najpotrebnejša.

Razpust SLS je vsekakor važen zgodovinski dogodek v političnem življenju slovenskega dela našega naroda, kajti z njo izginja s politične pozornice stranka, ki je skoro 30 let dominirala v naših slovenskih pokrajinah ter se odlikovala zlasti po svoji oportunistični politiki.

## Uradniške vesti s pošte.

Imenovani so: za pogodbeno poštarico Ema Malarič v Kotoribi in Alojzji Pavlin v Bodoncih; za dnevničarje Vidlen Stojanovič v Sv. Lenartu, v Slovenskih goricah, Aleksander Lazarevič v Murski Soboti, Jovan Petrovič v Čakovcu, Fran Suparčič in Maks Pošauko na pošti Maribor 1 ter K. Železnikar na pošti Maribor 2. — Premeščeni so: Ruža Vojsk iz Beltincev na Maribor 2, Marita Kitzler iz Celja v Šmartno ob Paki in Angela Šavpah iz Beltincev v Dobrovnik; dnevničarji: Ema Stegnar iz Slov. Bistrice v Litijo, Josip Kert iz Slovenjgradca v Slov. Bistrico in Miroslava Jelačin iz Murske Sobotne v Beltince.

## Iz drž. finančne službe.

K finančni direkciji v Ljubljani sta premeščena za knjigovodji iz Maribora gg. Valter Samuda in Oton Omersa ter računski pripravnik pri mariborskem ve likem županu g. Alojz Marinič.

## Dijaška kuhinja

vabi člane na občni zbor, ki se bo vršil v četrtek, dne 24. tm. ob 5. v 3b razredu drž. ženskega učiteljskega v Cafovi ulici z običajnim dnevnim redom.

**Fotografski in daktiloskopski oddelki** na mariborskem policijskem komisarijatu izkazuje v preteklem letu naslednje poslovanje: fotografirali so 591 oseb (kriminalni in politični zločini, gluho-nemi, sumljivi), 2 mrljca, 10 mest zločinov in corpora delicti ter 34 prstnih odtisov; skupaj 637. Na krajih zločina je izvršil ogled z daktiloskopičnimi pripomočki v 32 slučajih; interveniral s policijskim psom na kraju zločina v 15 slučajih; na novo je daktiloskopiral 865 oseb, že daktiloskopiranih pa 949. Na podlagi tega je priredil 1825 daktiloskop. pol, 1025 monodaktiloskop. pol in 126 listkov z odtiski dlani. Urad je na podlagi odtisov prstov identificiral tri vlomilce in enega ponarejevalca bankovcev ter izgotovil 6 daktilosk. mnenj z 19 povečanimi slikami; prstnih odtisov najdenih na mestu zločina in originalnih odtisov prsta identificiranih zločincev.

## Trgovci in obrtniki!

Drevi, ob 20. uri, v dvorani restavracije pri »Gambriču« predavanje o izpolnitvi prijavi za novo pridobitno. Predaval bo davčni konzulent Trgovske zbornice g. Žagar iz Ljubljane, ki bo dal po potrebi tudi druga pojasnila o davčnih zadevah. Ker je prijava novo uvedene pridobitne zelo komplicirana, je v interesu vseh trgovcev in obrtnikov, da se predavanja udeleže.

## 75 prisilnih dražb

oz. prisilnih prodaj premičnin je kaj žalostna rekordna številka na deskah okrajnega sodišča. Zanimivo je da je večino teh dražb absolvirati do prve polovice februarja. — V to številko niso vštete številne dražbe nepremičnin katerih je tudi neverjetno veliko število. Kriza našega gospodarstva se nam pač najjasneje predstavlja z gornjo ugotovitvijo. —

## O požaru v Dravogradu

so nam od strani mariborskih gasilcev, ki so se s prvo brizgalno vrnili šele sinoči okrog pol 10. v svojo matico, poročila sledeča: Pri požaru se k sreči razun nekega delavca rafinerije, ki je bil ob izbruhu požara v tvornici, ni nikdo ponesrečil. Močno ožganega moža so odpeljali z guštanskim rešilnim avtom v bolnico. Vsa škoda znaša nekaj okrog 3 milijone dinarjev. — Agilno delovanje na pomoč prispelih gasilcev je rešilo stanovanjsko hišo, katero so pogubonosni plameni dvakrat objeli; razun tega sta bili rešeni dve žagi v neposredni bližini rafinerije, dalje 14 vagonov surovega olja, 1 bencinski tank od približno 9000 litrov bencina, kar je bilo silno naporeno in skrajno nevarno. Mala turbina mariborskih gasilcev je črpala vodo iz Drave. Mariborski gasilci so pod poveljstvom kapetana Ivana Vollerja vzdržali na kraju nesreče od pondeljka ob 8. zvečer do torika ob 2. popoldne, torej 18 polnih ur, ter so se vrnili v Maribor okrog pol 10. zvečer s prvo brizgalno, dočim je druga prišla mnogo pozneje. Vrli mariborski gasilci, ki so po svojem prihodu na kraj nesreče prevzeli vso reševalno akcijo v svoje roke, so s tem požarom absolvirali veliko delo, ki priča o notranji moralni sili naših požrtvovalnih gasilcev.

## Nezгода pri delu.

Mizarski pomočnik Aleks Švender je prišel po nesreči z levo roko v skobelnik ter si občutno ranil dva prsta leve roke. Ker je bila pravočasno pomoč pri roki, ne bo imel ponesrečenec hujših posledic. — Mirko Jevce, postaviščaj kegljev je imel davi strašno smolo. Na nekem kegljišču se je znašel »matador«, ki je podrl ne-le vseh devet, ampak tudi Mirkota zadel v želodec s tako silo, da je revež padel preko vseh in omedlel. — Janez Jernejčič, 23letni hlapec iz Pivola, je prišel na nekem klanecu pod zadnje noge svojih konj, ki so se splašili in zdvijali s sanmi preko svojega gospodarja, ki je k sreči odnesel le lahke poškodbe. — Pri lomljenju leda na levem bregu Drave je spodrsnil 36letni delavec Franc Mesgol in padel v nepričakovano kopelj. Takojšnja pomoč tovarišev je preprečila eventualno težjo nezgodo.

## Čuden poskus samoumora.

V kroniki samoumora srečavamo najrazličnejše, sicer primitivne in zelo neredno zasnovane poskuse samoumora. Davi si je izbral neki 24letni delavec iz Meljskega hriba tak čuden način samoumora. Vzel je deset glavice fosfornih vžigalic ter jih raztopil v vodi. Celo mešanico je povzli in kmalu začutil čudne bolečine, ki so dale njegovim svojim povod za klicanje rešilnega oddelka, ki ga je odpremil v bolnico. Samoumorilski kandidat je obljubil, da pride v kratkem z drugo, bolj originalno senzacijo na dan.

# ? Harastovič ?

## Rajanje malčkov.

Vabimo dame, ki žele nuditi svoji deci razvedrila na prireditvi »Rajanje malčkov«, ki jo priredi ISSK Maribor 11. februarja ob 15. v Unionu, da pridejo v svrhu razgovora o načinu izvedbe v kavarno »Jadrano« v petek 25. tm. ob 17. Kostimiranim malčkom se bodo razdelile vloge, da bo potek rajanja čim zabavnejši. — ISSK Maribor. 139

## Voz je povozil

Justina Jerneja, 66letnega hlapca pri neki prevozniki trditi. Mož je prišel ob prički nakladanja tovorov na tovornem kolodvoru pod kolesa voza. Četudi je težko natovorjen voz šel preko njegove leve noge, mu je k sreči počil le čevlji; na nogi je dobil kontuzije, ki pa niso resnejše narave. Radi nevarnosti infekcije je rešilni oddelk odpremil ponesrečenca v bolnico.

# O čudodelnem zdravniku

ZHELEISU, H KATEREMU ROMAJO TISOČI BOLNIKOV IZ VSEH KRAJEV SVETA.

Po novem letu so se nemški listi Avstrije, Nemčije in tudi naše države zopet razpisali o znaem čudodelnem zdravniku Valentinu Zeileisu, čigar zdravljenje pozna iz lastne izkušnje tudi marsikateri Slovenec, zlasti pa Mariborčani in prebivalci mariborske oblasti. Do tega ponovnega opisovanja čudodelca iz Galls-pacha na Gornjem Avstrijskem in njegovih tajinstvenih uspehov je prišlo na ta način, da je postala nemška javnost pozorna na poročilo gornjeavstrijskega tujskoprometnega urada, ki javlja, da se je oglasilo od oktobra 1927. do oktobra 1928. nad 6000 tujcev v neznatnem trgu Galls-pach, čeprav ima naselbina komaj 94 hiš in 513 prebivalcev... Vsi ti gostje so prišli na obisk k čudodelcu Zeileisu, ki je s svojim obsevanjem in drugimi metodami zdravljenja postal znan po vsem svetu. To poročilo pravi tudi, da je bil Zeileis že večkrat obtožen radi mazaštva, da pa je na stvari interesirano občinstvo še vedno doseglo ustavitvev kazenskega postopanja proti njemu.

Ob tej priliki prihajajo v javnost razne zanimivosti o znamenitem Zeileisu, ki gotovo interesirajo marsikaterega našega čitatelja, bodisi da je pristaž ali pa nasprotnik tega čudodelnega zdravnika. Okoli leta 1912. se je pojavil v Galls-pachu Zeileis in si kupil tamošnji stari grad istega imena, v katerem si je uredil svojo ordinacijo z nekaj aparati za električno obsevanje. Svoječasno pa je živel mož baje v Indiji kakor vsi taki in podobni čudodelniki. Saj tudi pri nas trdijo, da je svojo zdravilno metodo študiral g. Poljšak v Indiji. Zeileis, ki je danes prekoračil že sedmi križ, je sin očeta Nemca in matere Indijke. Po vsej svoji zunanosti — srednjevisoke močne postave, mogočne glave z modrimi bistrimi očmi in patrijarhalno brado — je še pravi pravcati mladenič z nekakim apostolskim nastopom. Asistira mu pri ordinacijah njegov lastni sin, ki je promoviral na univerzi v Frankfurtu ob Meni za doktorja vsega zdravilstva, in še nekateri drugi zdravniki, ki imajo vse potrebne predpisane izpite in dovoljenja oblasti za izvrševanje splošnega zdravljenja. Stari Valentin Zeileis sam pa nima nobenega državnega izpita in nobenega staza za seboj. On je samouk oziroma učenec mojstrov, ki ne predavajo na

javnih univerzah. V čakalnici svoje ordinacije na Galls-pachu ima obešeno napisno desko, da »ni nikak graduiran zdravnik, temveč da posveča vse svoje znanje edinole dobrobiti soljudi.« Oni, ki poznajo Zeileisa od blizu, pišejo o njem, da je mož temeljite in vseobsegajoče izobrazbe: je anatom, fiziolog, psiholog, kemik, fizik, botanik, mineralog in da obvlada celo vrsto živih in mrtvih jezikov ne izvzemši sanskrita.

V čem pravzaprav obstoja Zeileisovo zdravljenje, na kakšni podlagi dosega toliko nedvomnih uspehov, tega menda ne ve nihče drugi razen njega samega. Čakalnica na gradu Galls-pach je pač vedno nabito polna. V skupinah ženske posebej in moške posebej sprejema Zeileis v ordinacijo. Tu se najdejo magnati cerkveni in posvetni, zdravniki in učenjaki s priprostim kmetičem iz vseh delov sveta na isti poti išoč leka za najvišjo človeško dobroto — ljubo zdravje. Čudodelec jih preišče z neko kremenovo fluorescirajočo palico, ki mu pokaže, kje boluje organizem. Vsi tisoči, ki so bili pri njem, razen zelo zelo redkih izjem trdijo, kako neverjetno točno jim je Zeileis ugotovil dijagnozo. Ta preiskava je prav kratka. Na podlagi nje se prične različno zdravljenje z obsevanjem. Troje vrst tega obsevanja pozna: z visoko napetostjo, z radijem in s helijem.

Mnogo bolnikov ozdravi že pri prvem obsevanju, drugi morajo čez nekaj časa priti ponovno. Če pa ima pred seboj Zeileis kak slučaj, ki je brezupen, prizadetemu na primeren način pojasni dejanski stan in ga ne vabi več k sebi na Galls-pach. Za trojno obsevanje zahteva Zeileis od pacientov po dva šilinga, od revnejših samo enega ali mu napravi to tudi »za božji lon«. Pripešili so se celo slučaji, da je ta dobrotnik sam plačeval prenočišča najbednejšim bolnikom po galspachskih gostilnah. Zato ni prav nobeno čudo, da ima ljudstvo iz bližnjih in daljnih krajev največje zaupanje v tako nesebično osebo kakor je Valentin Zeileis...

Profesorji in učenjaki z univerz in klinik pa se med seboj prepirajo, je li Zeileis res pravi zdravnik ali je le mazač, kakor toliko drugih po vsem svetu. Prav tako kakor v slučaju Slovenca Poljšaka, ki pa je zdravil z drugimi metodami!

## Iz središča damske mode

Inicijativo glede moške mode je Pariz prepustil Londonu. Toda damski krojači in pariške šivilje se trdovratno borijo, da ostanejo vladarji vsaj v diktiranju ženske mode, glede katere je bil Pariz vedno merodajen. Sedaj poizkušajo kratko damsko modo malo podaljšati.

Dolžina krila je postala nevaren modni problem. Pol centimetra igra že ogromno vlogo in čuditi se je treba, da ne daje Pariz tozadevno vsakodnevnih poročil, ki bi obveščala vsa modna središča sveta o nijansah v dolžini kril, kakor delajo to borze s spremembo kurzov. Modna obvestila bi bila zelo sorodna borznim poročilom, kajti niti v prvem niti v drugem slučaju nimajo spekulanti interesa, da bi se zadeva stabilizirala. Hause in baisse, oziroma daljšje ali krajše, jim daje največ zasluzka. En centimeter pa bi že lahko bil povod za interpelacijo v parlamentu, kakor se to dogaja v finančnih zadevah.

Znana pariška šivilja je izjavila: »Za diplomacijo in visoko družbo smo izdelali osnutek dolgih kril z vlečko, ki je ali prišita ali pa se ob gotovih prilikah pritrdi na toaleta. Toda na odziv smo čakali zaman. Pariške šivilje živijo torej v prepričanju, da imajo moč in vpliv, ne pa da njih uspehi zavise od povsem drugih okoliščin.

V pariški operi, ki je zibel večine modnih prevratov, se je krilo malo podaljšalo. Ne za mnogo. Prbližna kakor dan za Tri kralje. Večinoma so krila zadaj daljša, spredaj krajša. To sprecijaliteto si pač privoščijo dame s slabo oblikovanimi mečami, toda lepimi koleno. Često-krat je krilo spredaj dolgo, zadaj krajše: za tolsta kolena in lepa meča. Za grde noge je krojaška umetnost izumila še tretje sredstvo: kratko krilce s petnajstimi dolgimi svilenimi prameni.

Gotovo je, da v času avtomobilov, železnic in aeroplanov, ni več prostora za krinoline, ki so za večne čase obsojene v pregnanstvo na noveletnih razglednicah. Pripomniti pa moramo, da brzojav ameriškega reporterja, ki je bil poslan v Evropo, da kontrolira nove modne pojave, odgovarja resnici. Mož je javil svoji redakciji: Najkrajši časi so minuli.

## Zanimiva zgodba

Leta 1845. je gostovala na Dunaju francoska umetnica madame Lejars. Prikupljiva gospa je ugajala mlademu in bogatemu grofu, ki jo je s prisrčnim pisanjem povabil na sestanek in ji za uslugo ponudil 1000 goldinarjev.

Gospa Lejars pa je pisemce izročila svojemu možu, ki je takoj napisal pismo grofovi soprogi, za uslugo pa ji je ponudil 2000 goldinarjev, ter pismo odposlal.

Grofico je drznost gospoda močno razburila. V maščevanosti je zahtevala posredovanje policije, ki je Lejarsa takoj pozvala k zaslišanju. Pri zaslišanju je »grešnik« priznal svoje dejanje, nato pa je predložil grofovo pismo komisariju.

Zadeva je bila razčiščena. Lejars in komisar pa sta se drug drugemu prijateljsko nasmehnila. Kaj je nato ukrenila grofica, kronika ne poroča.

## Mleko za angleškega kralja

dobavljajo iz Holandske z aeroplanom, ki se spcialno z namenom, da oskrbi kuhinjo bolnega kralja s svežim, pripravanim mlekom, dvigne sleherno jutro na Holandskem in odleti na Angleško. Mleko je posebne vrste jogurt, ki je zelo tečen in so ga priporočali kraljevi telesni zdravniki.

## Iz Charlie Chaplinove torbe

Veliki filmski klovn ni smešen samo na platnu, temveč tudi v privatnem življenju. Ameriški tisk je o svojem junaku zabeležil vrsto capinskih dogodovščin, ki so v znatni meri pripomogle tolmačenju sposobnosti priljubljenega komika. V naslednjem prinašamo anekdoto iz časov, ko je bil še »veliki Charlie« majhen in neznan.

Mali Charlie je obiskal nekega večera prireditev znanega hipnotizerja, ki je s svojo umetnostjo presenečal številno publiko. Charlie je sedel v prvih vrstah in pazljivo sledil eksperimentom. Bil je tako pozoren, da ga je opazil celo hipnotizer. Pozval ga je na oder, da mu pomaga pri poizkusih, kajti bil je uverjen, da mu bo deček izborno služil za šaljive poizkuse, ki jih je za omenjeni večer pripravil.

Charlie je okleval, končno pa ga je v veliko veselje eksperimentatorja občinstvo izrinilo iz klopi in skoroda dejansko postavilo na oder. Mladenič je sedel na klopico in se zopet verno zagledal v hipnotizerja.

»Ne vznemirjajte se, nič se vam ne bo pripetilo. Samo uspaval vas bom.« Hipnotizer je uprl svoj pogled v dečka in ga nepremično motril. Charliejeva lica so se pričela gibati, kot ustnic so se raztegnili in nosnici razširili, končno je bruhnil v smeh, da je grmelo v dvorani. »Ne smejte se,« — ga je pozval hipnotizer, — »zaspite!«

Charlie je poslušno zaprl oči, hipnotizer pa je močno gestikuliral z rokama. Nenadoma pa je medij poškilil z enim, nato z drugim očesom, vzela iz hlačnega žepa uro budilko, jo navil in postavil na mizo čarodejca. Nato je zopet zaprl oči. Hipnotizer je dvignil Charliejevo lepo roko visoko nad glavo. Roka se ni upirala, ko pa jo je hotel zopet spustiti, se je Charlie popraskal za ušesom. Nato se je poklonil občinstvu in ponudil eksperimentatorju roko.

»Noga mi je zaspala od sedenja« — je dejal in hotel oditi, začuden hipnotizer pa ga je tiho pozval: »Deset dolarjev vam dam, samo da zaspate in izpolnite moje ukaze.«

Charlie se je resno naslonil na klop in izgledalo je, da bo eksperiment uspel, v tem pa se je Charlie zopet zdramil in vprašal: »Koliko časa pa moram pravzaprav spati za deset dolarjev?«

Potne srage so stopile hipnotizerju na čelo. »Slučaj je v toliko zanimivejši, cenjeno občinstvo, ker imam opravka z navadnim psihopatom pomanjkljive inteligence, ki se upira moji volji.« Nato je pričel Charlieja gladiti po čelu in sencih.

Medij pa je potrpel je nekoliko trenutkov. Nenadoma se je dvignil in potisnil hipnotizerja na sosednji stol in uprl vanj svoj pogled. Občinstvu je zastala sapa. Kdo je medij? Kdo je hipnotizer? Kdo ukazuje in kdo izvršuje?

V nekaj sekundah je eksperimentator zaspal in Charlie je dvignil njegovo roko, ki je kakor mrtvo telo padlo v prvotni položaj. Charlie je planil z odra in kakor obseden bežal pred spečim hipnotizerjem, občinstvo pa je tulilo od navdušenja.

Ploskanje in krikot sta zdramila navidezno spečega hipnotizerja, ki je presenečeno zrl okrog sebe.

»Dame in gospodje, ta stvar gotovo nima niti trojice inteligence, kaj še toliko, da bi razumel globlji, znanstveni pomen poizkusa.«

## 100 oseb znorelo

O potresu, ki je divjal v Caracasu v Venezueli, se doznajajo podrobnosti o strašni katastrofi, ki je zadela tamkajšnje prebivalstvo. Žrtev močnega potresa je postalo 200 oseb, materialna škoda znaša nad 18 milijonov dolarjev (milijardo dinarjev), razen tega je iz strahu znorelo 100 oseb.

## Potepuška

Krčmar vrže berača s silo preko praga svoje hiše. Pred vrati se zaleti v nekega tovariša capina, kateremu potoži svojo nesrečo.

— Bog naj ga kaznuje! pristavi tovariš v beračenju.

— Ga je že kaznoval, odgovori ta in privleče iz žepa srebrno žlico.

# Sport

## Zagreb: Ljubljana

V nedeljo bo reprezentančno moštvo Ljubljanske nogometne podzveze nastopilo proti zagrebški reprezentanci na zagrebških tleh.

Kako bo sestavljen ljubljanski team, še ni definitivno določeno. Gotovo pa je, da podzvezni kapetan računa na igralce »Maribora« in na vratarja »Rapida«. Z ozirom na zimski trening, ki so ga vsi člani »Maribora« pridno posečali, jim pač ne bo težko zastopati slovensko reprezentanco. Unterreiter, Bertonec, Prevolnik, Kirbiš in Koren so pač igralci, ki v podzvezni reprezentanci ne smejo manjkati. Kvarno bi bilo bekovski par Unterreiter—Koren deliti. Zdi se, da bi tudi krilska vrsta »Maribora« lahko v celoti nastopila, sicer pa določuje podzveza in upamo, da bo storila, kakor pač najbolje ve in zna.

Prvič nastopijo torej mariborski nogometaši na zagrebških tleh in uverjeni smo, da ne zadnjič. Želimo jim, da s tehničnimi kvaliteta in običajno fair igro zapuste najboljši vtis.

## Občni zbor MOLNP.

V torek 19. tm. se bo vršil ob 20. v posebni sobi kavarnе »Jadran« občni zbor Medklubskega odbora LNP-a.

## Balkanski kup.

Za časa olimpijade v Amsterdamu je izšla ideja balkanskega kupa. Izvedba je bila poverjena JNS, toda Grki so uvideli, da je nujno in neobhodno potrebno prirediti zgodaj s pripravami, dočim je naša zveza čakala na avstrijskega strokovnjaka Meisla, da on organizira balkanski kup. — Grki so baje vezani na amsterdamske sklepe; kakor pa je razvidno iz propozicij, ki so jih poslali tudi naši zvezi, so se na lastno roko lotili dela in organizirajo balkanske igre, ki se bodo vršile v Atenah. Najbrž so našo zvezo Grki prehiteli.

## Osem vrst pijanosti

G. F. Haryson pravi v svoji knjigi »Anglija za časa Shakespearea«, da se je pesnik Thomas Rashe nad vse temeljito pečal tudi s študijami o pijanosti in združil vse svoje izsledke v posebno razpravo, ki kaže, da je napisal mož marsikaj tudi iz svoje prakse... Svoječasno smo imeli samo dve vrsti pijanosti, je zapisano v tej knjigi. Sedaj pa že ločimo osem različnih vrst tega razpoloženja. — Prvi so pijani kot opice. Skačejo, pojo, plešejo in kažejo prav nečloveško gibčnost. — Drugi so pijani kot levi. Vse morajo premetati križem krašem, vse razbiti, kar jim pride pod prste. — Tretji so pijani kot svinje. Leže nepremično kot klade ter krulijo, stokajo in kriče čestokrat po pijači in zopet pijači. — Četrta so pijani kot ovce. Od njih ne dobiš niti besede, tako so zabiti. — Peti pijančič so takozvani srečniki v solzah. Pri polni časi prično jokati in so največje reve v pijanosti. — Šesta vrsta je pijana kakor lastavice. Srkajo ga tako dolgo, da postanejo zopet trezni in odidejo prav dobre volje iz gostilne. Toda teh je malo. — Sedma skupina se ga napije kot koza. Vse kar znajo, je meketanje. — Zadnja osma vrsta je vinjena kakor lisjak. Čim več ga ima pod kapo, tem bolj je zvit — kakor je opazati pri mnogih Nizozemcih.

## Kaj bo prinesla bodočnost

Nepričakovani uspehi tehnike, ki so nas v zadnjih letih presenetili, dajejo povod, da razmišljamo o bodočnosti. Neki bostonski inženjer napoveduje, da bo hladna svetloba zamenjala sedanji način razsvetljave. Ulice in stene bodo iz kavčuka, steklo bo gibko in raztegljivo. V posameznih stavbah ne bo več peči, temveč bo mestna peč centralne kurjave oskrbovala stanovanja z gorakoto. Ravnotako bo v mesecih vročine poskrbljeno za umetno hlajenje in dobavo svežega zraka. — Najbrže bodo naši vnuki doživeli še večja presenečenja, ki jih danes niti zamisliti ne moremo.

**Spominjajte se CMD**

Teple Thurston:

### Sovražnikova žena

DRUGI DEL.

Nemo je strmel vanjo.  
 »Po pismu, katero ste pisali?«  
 »Za boga! Saj nisem v pismu ničesar takega rekel!«  
 »Ne, niste! Najbrž bi me tudi ne bilo, če bi bili kaj rekli.«  
 »Kaj pomeni vse to? — Zakaj ste prišli?«  
 »Z Vami se peljem nočjo.«  
 »Pa boga, tega ne boste storili!«  
 »Pa bom!«  
 »Tako; se boste vrnili domov in legli v posteljo. Ali me razumete?«  
 Roko mu je položila na ramo ter rekla, naj ji na nekaj odgovori.  
 »Ali resnično!« je ponovila s poudarkom. »Ko boste odgovorili, pa grem močje domov.«  
 »Kaj hočete vedeti?«  
 »Na kaj ste mislili, ko ste pisali pismo?«  
 »Čutila je, kako je iskal odgovor.«  
 »Na kaj sem mislil? — Ničesar ni bilo. Dva dni Vas nisem videl.«  
 »Da, Ali mislili ste tudi, da me ne boste nikdar več videli. Mislili ste, da je to zadnje pismo — in da se bo nočjo nekaj zgodilo.«  
 »Kje ste to brali?«  
 »Med vsako vrstico.«  
 »Zakaj ne pustite, da bi šlo, kakor je?«  
 »Kako naj to storim?«  
 »Mnogo je stvari, ki jih Vi ne poznate.« je odvrnil. Naenkrat jo je pa prijel za roko ter jo potegnil navzgor proti vozu.  
 »Naj bo, pojdite z menoj!« je dejal.  
 »Zakaj bi bil bedak ter bi zametaval, kar nebesa poklanjajo. Ali ste lepše oblečeni? Kaj imate?«  
 Pokazala mu je.  
 »Se en plašč imam na vozu. Tega boste ogrnili.«

Šla je z njim in zdelo se ji je, da se je prepustila močnemu toku. Madden je stopil k prvemu vozu, da bi razložil, kaj se je zgodilo. Ona je pa stala na poti kakor otrok, ki mora čakati. Slišala je iz razgovora treh mož svoje ime — mrs. Carroll. Bilo ji je, kot da sliši ime neke žene, katero je nekdaj poznala. John se je vrnil k njej.  
 »Tu pridejo zadnje puške.« je rekel.  
 »Sedli boste z menoj v drugi voz.«  
 Pomagal ji je obleči plašč. Ko sta že sedela, se je približal neki mož s težkim bremenom.  
 »Kaj, za božjo voljo . . .«, je začel, ko je zagledal Jano.  
 Mrmranje in šepetanje med ljudmi je začelo znova. John jo je zapustil ter zopet stopil k prvemu vozu. Slišala je njegov glas, govoril je ostro, zapovedajoče. Govorili so irsko. Ni jih razumela.  
 Potem so zlezli trije možje na prvi voz, ki je krenil po cesti proti Whitingbay-u. John je sedel poleg nje in njun voz je sledil prvemu.  
 »Kaj ne, onim ni bilo prav, ker sem tu? je vprašala Jana. On ni odgovoril.  
 »Ali ne?« je vprašala še enkrat.  
 »Enemu od njih.«  
 »Kateremu?«  
 »Mlademu Troy-ju.«  
 »Drugim je prav?«  
 »Popolnoma.«  
 »Kako to?«  
 »Ker vesta, da brez Vas ne bi bilo pušk. To sem vsem tudi razložil.«  
 »Troy bi moral to tudi vedeti, ali ne?«  
 V njegovem odgovoru je občutila nevoljo in pa to, da ji nekaj prikriva.  
 »Kakšne vzroke ima Troy, da misli drugače?«  
 »Ne morem povedati, ker sam ne vem. Troy-ji so sploh čudaki. Ona dva druga tam spredaj Vas smatrata za svetovni čudež. Ali veste, kaj sta me vprašala? Če bi lahko prišla sem, da bi Vas videla od blizu.«  
 »To sta rekla?« je šepetala.

»Zakaj ne bi?« je odvrnil polglasno.  
 »Sam sem dva dni bridko občutil, kako je, če se Vas ne vidi.«  
 »Torej sem le prav brala pismo?«  
 »Nisem hotel, da bi to stalo v njem.«  
 »Lahko bi bila spregledala, a nisem hotela.«  
 Prijel je roko, ki je počivala na njenem krilu.  
 Na cesti pri Whitingbay so zavili proti Cleary-Crossu. Vedno je še držal njeno roko. Rdeča luč prvega voza je spreletavala pot. Drugi voz ni bil razsvetljen. Rdeča luč mu je bila vodnica.  
 V Clashamahy-u so obstali pred neko kmečko hišo. Eden od mož je zlezel iz prvega voza. Par pušk je nesel preko dvorišča ter potikal na večna vrata. Iz hiše je nekdo nekaj vprašal, predno so se vrata odprla. Puške so izginile v temni odprtini. Vrata so se zopet zaprla. Nadaljevala se je vožnja v temo brez krajne ceste.  
 Jana ni spregovorila besede, odkar sta se pripeljala mimo Whitingbay-a. Po dveh dneh deževja, ko ji je bila Ardogina kakor ječa; je občutila globoko zadovoljstvo, ki ne rabi besed. Pri veliki stvari sodeluje, izpolnilo se je. Madden ji je pravil, kako njegovi ljudje mislijo o njej. Ponosna je bila. Tu v temi mislijo dobro o njej vsi, vsi razven Troy-jevih. Kaj je rekel John? — Vsa rodbina. Zakaj? — Ali je še več Troy-jev razven starega, njegove žene in sina? Toliko je razmišljala o tem, da je končno morala vprašati:  
 »Ali je to posestvo blizu Ardogine?«  
 »Tega sina?«  
 »Da, še enega sina, starejšega od tega.«  
 »Ali ta ni z Vami?«  
 »Seveda je; saj so vsi. Od teh, ki jih vidite na cesti ali na njivi, ni nobenega, ki ne bi žrtvoval pet prstov svoje roke za našo stvar.«  
 »Je bil tudi ta sin zraven, ko so došle puške?«

»Pri razkladanju je pomagal, potem je pa odšel. Deja namreč na nekem posestvu blizu Whitingbay-a, je oženjen in otroke ima. Težko je tako ljudi spraviti od doma.«  
 »Ali je to posestvo blizu Avdogine?«  
 »Nekaj ji je padlo na misel kakor prvi člen verige.«  
 »Na Ardogino meji.« je odvrnil Madden. »Tam živi.«  
 »In njegovi otroci?«  
 »Z njim seveda.«  
 »Dolgo je molčala.«  
 »Kako me sovražijo!« je rekla končno ter mu pripovedovala, kako so prvo jutro na Ardogini otroci metali za njo kamenje.  
 »To so bili torej Troy-jevi otroci. Vedno Troy-ji in oče Hanrahan.«  
 »Jaz se za to ne bi zmenil.« je dejal v smehu. »Čudaki ljudje so. Spomnite se, kako so napravili s Parnellom, ko so zvedeli za stvar z gospo O'Shea. Na Irskem je že tako. To imajo na vesti duhovniki, ki pa sedaj nimajo več nekdanje moči. Troy-jevi so še od stare vrste, ki izumira. Ni se vredno brigati za nje.«  
 »Ali mislite vedno, da je bilo sovraštvo ljudem vcepljeno, še predno sem prišla sem!«  
 »Sovražstvo se je pokazalo že ob prihodu! Nihče me še ni tako sovražil. Sovražstvo te vrste nisem niti poznala. Ko so me Troy-jevi obsuli s svojimi sovraštvi, je pa doma čakal na mene ta črni duhovnik. Bolj črni, temnejši se mi zdi duhovniki tu kot pa v Angliji.«  
 Smejal se je njenemu čudnemu domisleku. Naenkrat se je pa njegov smeh spremenil v ječanje, v zadušen krik. Naglo se je obrnila.  
 »Kaj je?« je vprašala. »Kaj je?«  
 »Vi!«  
 »Jaz?«  
 V trenutku se je vse spremenilo. Njena navzočnost je naenkrat dobila drug pomen.  
 (Dalle privednijič.)

Mali oglasi. Ni eluzije v poročilovne in sečjalne nemone obdobja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

## Mali oglasi

Zahteva, dopisovanje in oglašje ali trgovaške ali rodbinske zadeve: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

#### Važno za vse!

Popravila šivalnih in pisalnih strojev, gramofonov, otroških vozičkov, koles in motorjev. Emajliranje in poniklovanje. Shramba koles in motorjev čez zimo. Vse to izvršuje najkulantnejše in po brezkonkurenčnih cenah meh. delavica in trgovina dvokoles, pisalnih in šivalnih strojev, Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14.

#### Električne inštalacije

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilč & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

**Kupim staro zlato**  
 srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X  
**V hotelu Kosovo na dvorišču**  
 je na novo otvorena kuhinja in zajtrkavalnica. Po zelo nizki ceni dobite tam na dunajski in dalmatinski način pripravljene jedi. Abonenti se sprejemajo dnevno na hranu po Din 15. Obilen menu. Izborna dalmatinska vina. Se priporoča Radilović, restavr. 98  
**Tik realke**  
 se vzame dijaka s prvim februarjem na hranu in stanovanje. Naslov pove uprava »Večernika«. 131

**Začetnikom**  
 dajem pouk v glasovirju po Din 10 na uro. Naslov pove uprava lista. 135  
**Soho- in črkoslikanje**  
 izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231  
**Enodružinsko lišo**  
 v Mariboru kupim. Izplačilo se izvrši takoj. Pismene ponudbe z navedbo cene naj se vpošlje na upravo »Večernika« pod šifro »Hiša«. 144  
**Trgovino z delavnic**  
 na promětnem kraju v Mariboru iščem. Pismene ponudbe naj se vpošljejo na upravo »Večernika« pod šifro »Trgovina«. 143  
**Malo sobo**  
 s posebnim vhodom oddam takoj. Cvetlična ulica 23. prtlj. 145

**Kupim železno blagajno (Wertheim).**  
 Ponudbe pod značko »Blagajna« na upravo lista. 107  
**Lokal oddam**  
 na Pobrežki cesti 13. Vpraša se istotam. 110  
**Domače in inozemske časopise**  
 naročate najbolje pri tvrdki Hinko Sax, Maribor, Grajski trg. Sprejemajo se inserati za vse časopise. 5202  
**Boljša situiran obrtnik,**  
 vdovec, brez otrok, išče pridno gospodinjvo v starosti 30—40 let z nekaj premoženja za skupno gospodinjstvo. Poznejša ženitev ni izključena. Le resne ponudbe na upravo »Večernika« pod »Dobra gospodinja«. 147  
**Kavarna »Park«**  
 sprejema dnevno abonente na dobro domačo hrano.

**Vazelino in kremo** za čevlje, **Baterije** za žepne svetiljke, galanterijo, drobnarijo, parfumerijo, papir, šolske potrebščine, pletenine, motvoz, vrvarske izdelke i. t. d. — Na debelo in na drobno.  
**DRAGO ROSINA, MARIBOR**  
 Vetrinjska ulica 26. 127

**Cepana drva**  
 dobavi po zmernih cenah  
**Viktor Glaser. Ruše**

**Zračni kruh**  
 (Lufibrot) za dijabetike, sladkorno bolne  
**Simonsov kruh** pri  
**Hartinger in drug**  
 pekarna belega, črnega in luksuznega peciva v Mariboru. 146

IMATE ŽE SLOVENSKI PREVOD  
**ŠVEJK V SVETOVNI VOJNI**  
 AKO NE, NAROČITE GA ŠE DANES PRI  
**TISKOVNI ZADRUGI V MARI-BORU, ALEKSANDROVA 13**  
 BROŠIRANI IZVOD 46, VEZANI 56 DIN, PO POŠTI 2 DIN VEČ

**Svarilo!**  
 Svarim tem potom vsakogar, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih napravil moj mož Franc Obrešnik. Peruše na Bizeni, dne 23. januarja 1929.  
**Marija Obrešnik**  
 Spominjajte se CMD!

**Prva Dalmatinska klet**  
**Maribor, Mesarska ulica 5,**  
 toči ravnokar prispela pristna dalmatinska vina najboljše kvalitete, belo, črno in opolo, pridite in poskusite ter se bodele prepričali, da tako dobra vina sploh nikjer ne dobite. Ravno tam dobite dnevno več vrst morskih rib kakor tudi ribjo salato in marinado, vse po najnižji ceni. Priporoča se lastnik  
 102  
**Josip Povodnik**